

در اکثریت موارد و در صورتی که پزشک معالج در مورد بیمار دستور خاصی صادر نکرده باشد، لازم نیست اقدام خاصی توسط بیمار صورت گیرد. درد و ناراحتی بیمار در محل گرفتن مایع نخاع و احیاناً سردرد وی با چند ساعت پانسمان محل ساعت برداشت و بیمار را در صورتی که از سایر جهات ممنوعیتی وجود نداشته باشد، می تواند پس از ۱ تا ۲ روز حمام کرد.

گرفتن مایع مغزی - نخاعی (LP)

واحد آموزش

تابستان ۹۳

• آیا گرفتن مایع نخاع ممکن است بر باروری فرد تأثیری بگذارد؟

خیر. گرفتن مایع نخاعی هیچ رابطه مستقیمی با باروری در آینده ندارد و این مورد نیز جزء باورهای غلط رایج در جامعه به حساب می آید.

• در چه موارد پزشکان از انجام LP (گرفتن مایع نخاع) به طور موقت صرف نظر می کنند؟

هرگاه پزشکان تشخیص دهند که خم کردن ستون فقرات ممکن است برای بیمار مشکلی ایجاد کند یا حال عمومی و سطح هوشیاری وی را بسیار وخیم ارزیابی کنند، بلافاصله درمان را آغاز می کنند و ممکن است انجام این اقدام تشخیصی را به بعد موکول کند. همچنین اگر پزشکان نگران ضایعه موضعی در مغز، نخاع یا مشکلات انعقادی باشند نیز به بعد موکول می شود. گاهی اوقات پزشکان نیاز LP انجام دارند که در ابتدا با انجام یک سی تی اسکن مغزی شرایط بهتر مشخص کنند. به هر LP داخل مغزی را پیش از انجام حال نکته مهم این است که معمولاً پزشکان تمام جوانب را در نظر می گیرند و بیمار LP جهت هرچه بهتر انجام شدن باید به آنها اعتماد داشته باشند.

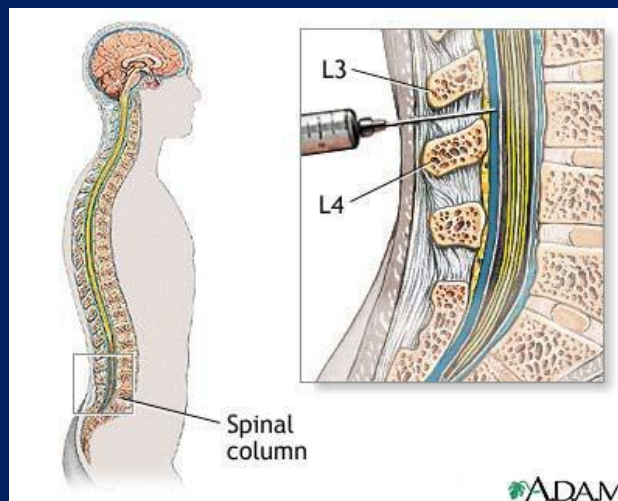
• آیا بیمار بعد از انجام LP باید احتیاط های خاصی را در نظر بگیرد؟

بلی. در یک فرد طبیعی هر ساعت ۲۰ میلی لیتر مایع مغزی نخاعی تولید میشود که بدین ترتیب می توان انتظار داشت در فاصله کوتاهی مایع کشیده شده جبران شود.

• آیا گرفتن مایع نخاع اقامی خطرناک است و ممکن است به بیمار صدمه ای برساند؟

گرفتن مایع نخاع در صورتی که کلیه اصول مربوط به آن رعایت شده باشد اقامی تقریباً بیخطر به حساب می آید. درحقیقت شایع ترین عارضه آن بروز سردرد است که در بزرگسالان شایع تر از کودکان میباشد و با اندکی استراحت نیز بهبود مییابد.

از این روش برای تزریق برخی داروها به داخل فضاهای دور مغز و نخاع نیز استفاده می شود.

• گرفتن مایع نخاع به چه شکل انجام میشود؟

شهرت دارد که از LP گرفتن مایع نخاع در بین پزشکان به معنای پونکسیون Lumbar Puncture دو حرف اول کمری گرفته شده است. در این روش، بیمار را ممکن است به پهلو خوابانده یا به حالت نشسته قرار دهند و معمولاً یک نفر دستیار ستون فقرات را خم میکند تا فضای بین مهره های کمر از پشت باز شود. پس از ضدعفونی کردن و آماده سازی محل موردنظر، سوزن مناسبی را از لا به لای دو مهره کمری عبور می دهند تا نوک سوزن وارد این فضای اطراف نخاعی شود. در این حالت چند قطره از مایع نخاعی گرفته میشود و سپس سوزن خارج شده و محل پانسمان میشود.

• آیا مایع گرفته شده از بیمار قابل جبران است؟

پزشکان برای تشخیص بیماری نیاز به انجام آزمایشاتی بر روی مایع نخاعی دارند اما درست در چنین لحظه ای که تشخیص هرچه سریع تر و درمان فوری ضرورت دارد، برخی به دلیل باورهای نادرست موجود در جامعه اجازه انجام چنین اقدامی را نمی دهند. واقعیت این است که عمده این افراد در صورتی که از اطلاعات کافی در مورد این روش تشخیص برخوردار باشند، مانع انجام آن نمیشوند.

• مایع مغزی نخاعی چیست؟

مایع مغزی - نخاعی مایعی شفاف و بی رنگ است که در داخل فضاهای داخلی مغز و همچنین بین پرده های مغزی جریان دارد. این مایع دارای مقداری پروتئین، قند و تعداد کمی سلول است و همچنین در اطراف نخاع نیز جریان دارد.

• مایع مغزی نخاعی چه وظیفه ای در بدن دارد؟

یکی از عملکردهای اصلی این مایع، حفظ مغز در جمجمه است بدین منظور که مغز به سهولت در این مایع شناور است و اگر ضربه ای به سر وارد شود، هیچ یک از قسمت های مغز بلافاصله به سادگی ضربه و صدمه نمی بیند.

• چرا پزشکان اقدام به گرفتن مایع نخاع می نمایند؟

برای تشخیص بیمار یهای مغزی از جمله خونریز یهای خاص مغزی و بیماری های التهابی انجام می شود. در برخی اوقات